

Cíl specializačního vzdělávání

- připravit všeobecné sestry pro poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče o pacienty s duševní poruchou a o pacienty mentálně retardované v rozsahu vědomostí a dovedností odpovídajících požadavkům specializované způsobilosti podle § 48 a 56 vyhlášky č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků. vzdělávací program je koncipován modulovým způsobem, který umožňuje vhodnou kombinací a seřazením modulů dosáhnout požadované úrovně znalostí a dovedností. Obsahuje tři úrovně modulů - základní, odborný a speciální, dalším kritériem úrovně modulů jsou moduly povinné, doporučené a volitelné

1. Podmínky specializačního vzdělávání (SV)

Vstupní podmínky

- úspěšné ukončení kvalifikačního studia, které opravňuje k získání odborné způsobilosti všeobecná sestra.
- žádost o zařazení do příslušného oboru SV podává uchazeč ministerstvu, ministerstvo může pověřit touto činností pověřenou organizaci.
- přihláška k zařazení do SV je vyvěšena na www.mzcr.cz, www.nconzo.cz, www.ipvz.cz.
- do 30 dnů po obdržení žádosti a při splnění podmínek ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, zařadí uchazeče do SV, uskutečňovaného akreditovaným zařízením dle výběru uchazeče.
- pokud si uchazeč akreditované zařízení nevybral nebo akreditované zařízení má naplněnou kapacitu, doporučí ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, uchazeči jiné vhodné akreditované zařízení.

Podmínky průběhu specializačního vzdělávání:

- SV se uskutečňuje v akreditovaném zařízení dle příslušného vzdělávacího programu, který stanoví délku, rozsah a obsah teoretické i praktické přípravy.
- zahrnuje teoretickou a praktickou výuku v délce 640 hodin (320 hodin teoretické výuky, 320 hodin praktické výuky).
- celková délka vzdělávacího programu pro získání specializované způsobilosti ošetrovatelské péče o duševní zdraví – psychiatrická sestra je stanovena na 36 měsíců, lze ji zkrátit nebo prodloužit při zachování počtu hodin studijního programu.
- při zahájení obdrží účastník **studijní průkaz**, do kterého se zaznamenává průběh specializačního vzdělávání. Případné změny osobních údajů je účastník povinen oznámit neprodleně, aby byla zajištěna jejich aktuálnost.
- účastník zařazený do SV může požádat ministerstvo o **započtení části** dříve absolvovaného studia. Žádost o započtení podá účastník písemně na adresu: MZ ČR,

Odbor vzdělávání a vědy – uznávací jednotka, Vinařská6, 603 00 Brno. Formulář je dostupný k použití na www.mzcr.cz. Ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, započte moduly absolvované v rámci jiného SV, certifikované kurzy či část dříve absolvovaného studia, pokud jsou tyto součástí příslušného vzdělávacího programu a o započtení vydá potvrzení.

Hodnocení průběhu studia

- k ověřování znalostí v průběhu studia a k ukončení modulu mohou být zvoleny různé formy vhodné pro vzdělávání dospělých.
- moduly jsou ohodnoceny kredity, které vyjadřují kvantitativní míru zátěže účastníka při studiu daného modulu.
- celkový prospěch se vyjadřuje: prospěl/a – neprospěl/a získává kredity úspěšným absolvováním modulu. Za daný modul lze získat kredity pouze jednou.
- termíny pro ukončení modulů zveřejní akreditované zařízení. Nedostaví-li se účastník k ukončení modulu nebo části vzdělávacího programu v termínu, a neomluví-li svoji neúčast do 5 dnů po uplynutí termínu, je hodnocen, jako by u ukončení modulu neuspěl.
- každý modul bude **ukončen** po splnění všech požadavků stanovených vzdělávacím programem.
- účastník se závěrečným hodnocením modulu „neprospěl“ může **opakovat zkoušku** nejvýše **dvakrát**. Akreditované zařízení umožní také **opakování modulu** na základě písemné žádosti účastníka, a to maximálně dvakrát.

Přerušení specializačního vzdělávání

- v případě, že účastník nemůže z jakýchkoliv důvodů pokračovat ve studiu, má možnost zažádat o přerušení SV, maximálně na dva roky, vždy po ukončení modulu
- žádost o přerušení a o znovu zařazení do studia podává písemně akreditovanému zařízení.
- v případě, že účastník nepožádá do dvou let od data přerušení o znovu zařazení do studia, bude SV ukončeno. Stejně se bude postupovat, neukončí-li účastník řádně studium během maximální doby studia

Změna akreditovaného pracoviště

- účastník má možnost žádat o změnu akreditovaného pracoviště v průběhu studia teoretické části na základě vlastní písemné žádosti se specifikací svého požadavku, kterou zasílá pověřené organizaci
- přeřazení lze uskutečnit pouze po ukončení modulu
- účastník SV je povinen sám se přihlásit ke studiu jednotlivých modulů na vybraném pracovišti

Ukončení specializačního vzdělávání

- SV lze ukončit úspěšným složením atestační zkoušky, zanecháním studia nebo vyloučením ze studia
- účastník, který hodlá **zanechat** studia, písemně uvedomí odpovědného pracovníka akreditovaného zařízení a odevzdá studijní průkaz. Nedostaví-li se účastník do soustředění, do kterého byl pozván a řádně se neomluví, má se za to, že studia zanechal, organizátor studia o zrušení studia účastníka uvedomí

- Pokud účastník závažným způsobem **neplní** studijní povinnosti, ministerstvo na podnět akreditovaného zařízení rozhodne o ukončení studia. Specializační studium se ukončuje **atestační zkouškou** před oborovou komisí podle zkušebního řádu, jehož podmínky jsou dány vyhláškou č. 394/2004 Sb.

Přihláška k atestační zkoušce je k dispozici na www.mzcr.cz, www.nconzo.cz

Podmínkou přihlášení se k atestační zkoušce je:

- získání počtu kreditů stanoveného vzdělávacím programem příslušného oboru
- absolvování stanoveného počtu hodin teoretického a praktického vyučování, splnění požadovaného počtu výkonů stanovených vzdělávacím programem v rámci vlastního nebo jiného odborného pracoviště podle pokynů vedoucího studia
- podání vyplněné přihlášky akreditovanému zařízení, které je zasílá pověřené organizaci (NCO NZO,IPVZ) 40 dnů před termínem zkoušky.
- přiložit k přihlášce neověřenou kopii potvrzení o započtení části dříve absolvovaného studia - pokud byla uchazeči započtena část vzdělávacího programu.
- prokázání výkonu povolání v příslušném oboru SV v délce min. **1 rok** z období posledních 6 let v rozsahu minimálně 1/2 stanovené týdenní pracovní doby nebo min. **2 let** z období posledních 6 let v rozsahu minimálně 1/5 stanovené týdenní pracovní doby.
- provedení úhrady za atestační zkoušku dle Nařízení vlády [č. 184/2009 Sb.](#), o stanovení výše úhrad za zkoušky:
  - a) atestační zkouška v částce **500Kč**
    - 250 Kč teoretická část
    - 250Kč praktická část
  - b) 1.opakování atestační zkoušky v částce 3500Kč
    - 2000 Kč teoretická část
    - 1500 Kč praktická část
  - c) 2.opakování atestační zkoušky v částce 5000Kč
    - 3000 Kč teoretická část
    - 2000 Kč praktická část

Obsah, průběh a hodnocení zkoušky ([vyhláška č. 184/2009 Sb.](#))

- pověřená organizace (NCO NZO,IPVZ)zasílá uchazeči pozvánku k atestační zkoušce doporučeně ve lhůtě 30 dnů před termínem konání atestační zkoušky
- pokud údaje v přihlášce k atestační zkoušce neodpovídají stanoveným podmínkám, pro vykonání atestační zkoušky nebo jsou údaje nečitelné,informuje pověřená organizace žadatele o této skutečnosti nejpozději do 30dnů od data obdržení žádosti.
- pokud uchazeč nedoloží ani po výzvě splnění požadavků, , rozhodne ministerstvo zamítnutí žádosti o vykonání atestační zkoušky
- před zahájením atestační zkoušky uchazeč prokáže svoji totožnost před atestační komisí(občanský průkaz) a předloží doklad o zaplacení úhrady nákladů spojených s atestační zkouškou

- atestační zkouška, která se koná v akreditovaném zařízení, se skládá z části praktické a teoretické a probíhá zpravidla v jednom dni. Praktická část může předcházet teoretické části atestační zkoušky

- **za praktickou část se považuje:**
  - a) ověření úspěšného zvládnutí praktických výkonů
  - b) analýza předložených ošetrovatelských nebo laboratorně diagnostických problémů (případových studií, modelových situací), nebo
  - c) obhajoba písemné práce
- **teoretická část atestační zkoušky:**
odpověď na 3 odborné otázky, příprava na odpověď je 15 minut, otázky se losují.
V případě nedostačující odpovědi na některou z otázek, lze položit doplňující otázku.
- jednotlivé části atestační zkoušky a její celkový výsledek jsou hodnoceny **prospěl-neprospěl**
- pokud je praktická část hodnocena „neprospěl“, v teoretické části atestační zkoušky se nepokračuje a celkové hodnocení atestační zkoušky zní „neprospěl“. Pokud uchazeč v teoretické části atestační zkoušky i po případné doplňující otázce neprospěl, celkové hodnocení zní „neprospěl“.

Neúčast na atestační zkoušce, odstoupení od atestační zkoušky, její opakování

- Nemůže-li se uchazeč dostavit k atestační zkoušce v termínu, na který byl pozván, může svou neúčast omluvit ministerstvu, popřípadě pověřené organizaci, za omluvu se považuje:
  - a) písemná omluva, doručená ministerstvu, popřípadě pověřené organizaci před termínem atestační zkoušky
  - b) v případě závažného důvodu písemná omluva, doručená ministerstvu, popřípadě pověřené organizaci do 10 kalendářních dnů po termínu konání atestační zkoušky, nebo
  - c) odstoupení od praktické nebo teoretické části atestační zkoušky před jejím zahájením
- omluví-li se uchazeč, může se přihlásit k atestační zkoušce v nejbližším následujícím termínu, pokud je to z organizačních důvodů možné. Úhrada nákladů spojených s organizací atestační zkoušky se nevrací.
- uchazeči, který úspěšně vykonal pouze část zkoušky a omluvil se ze zbývajících částí zkoušky, je tato část zkoušky uznána, pokud k úspěšnému vykonání zbývajících částí dojde do 2let ode dne vykonání úspěšně vykonané části zkoušky
- pokud uchazeč odstoupí od atestační zkoušky po vylosování otázek nebo v jejím dalším průběhu, je hodnocen, jako by při atestační zkoušce neprospěl
- nedostaví-li se uchazeč k atestační zkoušce bez omluvy, je hodnocen, jako by při atestační zkoušce neprospěl
- pokud uchazeč u atestační zkoušky neprospěl, může atestační zkoušku vykonat nejdříve **za 12 měsíců ode dne termínu neúspěšně vykonané zkoušky**

Po úspěšném složení atestační zkoušky získává absolvent specializovanou způsobilost k výkonu specializovaných činností, které jsou uvedeny ve vyhlášce č. 424/2004 Sb. a ministerstvo vydá zdravotnickým pracovníkům **diplom o specializované způsobilosti v příslušném oboru**. Součástí diplomu je dodatek, který vymezuje zaměření příslušného oboru.

Praktická výuka

- je v rozsahu 320 hodin, probíhá na vlastním pracovišti a minimálně 80 hodin proběhne na pracovišti akreditovaného zařízení pod vedením školitele
- akreditované zařízení přidělí každému účastníkovi SV **školitele**, který se zaměstnancem akreditovaného zařízení, je zapsán v Registru zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu a má specializovanou způsobilost v příslušném oboru. Školitel průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka
- do splněného počtu hodin stanovených vzdělávacím programem se započte nejvýše 15 % omluvené absence z hodin praktické výuky, kdy **nelze omluvit** absenci při odborné praxi na akreditovaném pracovišti a akreditovaným zařízením omluvená absence z hodin teoretické výuky
- účastník SV je povinen absolvovat **odbornou praxi** na pracovišti akreditovaného zařízení v rozsahu určeném příslušným vzdělávacím programem; na průběh odborné praxe dohlíží školitel.
- výkon odborné praxe účastníků studia (těhotné, kojící matky a účastníci pečující o dítě do konce devátého měsíce) upravují právní normy uvedené v Hlavě IV. /Zvláštní pracovní podmínky některých zaměstnanců/ zákona č. 262/2006 Sb.
- efektivnímu zajištění vzdělávacího procesu, především k propojení teorie s praxí je zapotřebí, aby odborná praktická výuka byla **praxí řízenou**, a to jak na akreditovaných pracovištích, tak i na ostatních pracovištích.
- pro školitele musí být vytvořeny vhodné podmínky, aby měli časový prostor na vedení studujících pracovníků. Zdravotnická zařízení musí být spoluodpovědná za vytváření podmínek pro praxi i studium teorie.
- umožnit studujícímu pracovníkovi splnění všech kritérií za pomoci a dohledu zodpovědného školitele, který bude průběžně konzultovat s pracovníkem problémy, se kterými se v práci při plnění jednotlivých úkolů setkává
- umožnit plnění úkolů, které studující pracovník nemůže splnit na svém pracovišti, vhodným výběrem klinického pracoviště a na potřebnou dobu jej vyslat na stáže
- od účastníka SV se očekává aktivní přístup k plnění jednotlivých úkolů a využití všech možností, aby mohl praktické úkoly dobře splnit
- úlohou školitele je odborné vedení studujících pracovníků, jejich motivace a spolupráce s ostatními školiteli na jiných klinických pracovištích i s pracovníky odpovědnými za teoretickou výuku; a v závěru praktického období hodnocení prováděných úkolů.

